

רע"פ 3077/16 - המבקש: פלוני נגד המשיבה: מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3077/16

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בעפ"ג 3211-11-15, מיום 13.3.2016, שניתן על ידי כב' השופטים א' טל - נשיא; ד' מרשק-מרום; ו-ש' בורנשטין

בשם המבקש: עו"ד אבי כהן

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים א' טל - נשיא; ד' מרשק-מרום; ו-ש' בורנשטין), בעפ"ג 3211-11-15, מיום 13.3.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום ברחובות (כב' השופטת א' פינק), בת"פ 19424-08-13, מיום 20.9.2015.

בד בבד עם בקשת רשות הערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי.

2. ביום 13.7.2015, הורשע המבקש, לאחר ניהול משפט הוכחות, בעבירה של תקיפת בת זוג, לפי סעיף 382(ב) בצירוף סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: *חוק העונשין*). על פי עובדות כתב האישום, ביום 10.3.2013, במהלך ויכוח בין המבקש לבין אשתו במועד קרות האירוע (להלן: המתלוננת), דחף המבקש את המתלוננת לעבר המיטה, "משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה". בית משפט השלום לא נענה לבקשת באת כוח המבקש להורות על קבלת תסקיר מבחן בעניינו, וגזר דינו של המבקש ניתן ביום 20.9.2015.

3. לצורך קביעת מתחם הענישה, התייחס בית משפט השלום לחומרת העבירה בה הורשע המבקש, ולפגיעה הקשה שעבירה זו גורמת לשלוות נפשן וביטחונן של נשים. בית המשפט נתן את דעתו לכך שהמתלוננת סבלה ממסכת ארוכה של אלימות, ולכך שבמקרה הנוכחי עסקינן "בתקיפה הכוללת מספר רב של שלבים שניתן לראות בכל אחד מהם, מעשה תקיפה עצמאי", וקבע, לאחר בחינת מדיניות הענישה במקרים דומים, כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין מאסר לתקופה קצרה, שאפשר שירוצה בדרך של עבודות שירות, לבין 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל. לאחר זאת, בחן בית המשפט את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט שקל לחומרה את העובדה שהמבקש לא הביע כל חרטה על מעשיו, אולם התחשב לקולה בכך שהלה נעדר עבר פלילי מהתקופה האחרונה וכי קיים נתק בינו לבין המתלוננת, כך שהקשר ביניהם כיום נע אך סביב תשלום המזונות והסדר הראייה של ילדם המשותף. על בסיס שיקולים אלו, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, לבל יעבור המבקש, כל עבירת אלימות כנגד בת זוג; וכן פיצוי למתלוננת בסך של 4,000 ₪.

4. המבקש לא השלים עם גזר דינו של בית משפט השלום, והגיש ערעור לבית המשפט המחוזי, בו עתר להמיר את עונש המאסר לריצוי בפועל, אשר נגזר עליו, לעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. לבקשתו, הופנה המבקש על ידי בית המשפט המחוזי לקבלת תסקיר מבחן בעניינו.

ביום 10.3.2016 הוגש תסקיר המבחן (להלן: *התסקיר*), אשר פירט את נסיבותיו האישיות של המבקש והעריך את הסיכון להישנות התנהגותו העבריינית. בין היתר, צוין בתסקיר, כי המבקש הינו בן 38, גרוש ואב לילד בן 4.5 אשר מצוי במשמורת של גרושתו, וכי כיום מתגורר המבקש עם בת זוגו באור יהודה ועובד בחברת שליחויות. עוד צוין, כי המבקש סיים 12 שנות לימוד והינו בוגר מגמת אלקטרוניקה (לא הוצג אישור), וכי לדבריו, שירת שירות צבאי מלא כנהג. נכתב בתסקיר, כי בחוות הדעת של האחראי על המבקש בעבודתו הנוכחית, צוין שהמבקש "הינו אדם חיובי, חברותי, מועיל וחיוני ביותר... מבצע כל משימה המוטלת עליו במסירות, בדיוק ובענווה רבה". מהתסקיר עולה, כי בתקופת נישואיו של המבקש עם המתלוננת התגלעו בין השניים קונפליקטים רבים, שהובילו לגירושיהם לפני כ-10 חודשים. ביחס לעבירה הנוכחית ולתקופת הנישואין בכלל, שלל המבקש כל התנהגות אלימה מצדו כלפי המתלוננת. שירות המבחן שוחח עם המתלוננת, אשר מסרה כי חוותה אלימות פיזית, נפשית, כלכלית ומינית מצד המבקש, ואף שהתה במקלט לנשים מוכות במשך כחודשיים, לפני כשנתיים וחצי. בבואו להעריך את גורמי הסיכון להישנות ביצוע העבירה, התייחס שירות המבחן לחומרת התנהגותו האלימה של המבקש באירוע דנן ולחוסר התובנה שמגלה המבקש בנוגע לכך מחד גיסא, ולהיעדר הקשר בין השניים כיום לאור גירושיהם, כמו גם להרתעה שיוצרים ההליכים המשפטיים עבור המבקש, מאידך גיסא. לבסוף, ציין שירות המבחן כי "ניתן לשקול בחיוב כי עונש המאסר שהוטל עליו בבית משפט קמא, ירוצה בעבודות שירות".

5. ביום 13.3.2016, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, בציינו כי שירות המבחן אמנם המליץ, בלשון מסויגת, כי עונש המאסר שהושת על המבקש ירוצה בדרך של עבודות שירות, אולם "הדבר בא רק בגלל חששו של המערער [המבקש] מפני אפשרות לריצוי מאסר בפועל", וכי שירות המבחן התרשם שבמצבים בהם חש המבקש חוסר ביטחון, הלה התנהג באופן כוחני ואלים. בית משפט קמא הוסיף, כי "כאשר המערער [המבקש] לא הביע צורך טיפולי מאחר ואינו רואה כל בעייתיות בהתנהגותו האלימה, מוצדק עונש המאסר שהוטל עליו על ידי בית משפט קמא, ולו ניתן היה הדבר להיעשות, היינו מחמירים איתו".

הבקשה לרשות ערעור

6. בבקשה לרשות ערעור, היא הבקשה שלפניי, טוען המבקש כי עונש המאסר לריצוי בפועל שהושת עליו חורג לחומרה ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ויוצר "תחושה קשה של פגיעה במראית פני הצדק, שעה שבמאות מקרים חמורים יותר מעניינו, לא הושת עונש מאסר". ואולם, המבקש לא הביא בבקשתו, ולו דוגמה אחת, לביסוס טענה זו. עוד טוען המבקש, כי שגה בית משפט קמא, כאשר התייחס בפסק דינו לנתונים שמסרה המתלוננת לשירות המבחן, "מבלי שעומתו ואומתו, תוך פגיעה קשה בזכויות יסוד חוקתיות וביכולת להתגונן". בנוסף, סבור המבקש כי ככלל יש לפעול לצמצום השימוש במאסרים במקרים בהם המאסר אינו הכרחי ואין נשקפת מסוכנות גבוהה מהנאשם, בהתבסס על דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, בראשות כב' השופטת בדימוס ד' דורנר (להלן: דו"חועדת דורנר). לעמדת המבקש, טענותיו נוגעות לזכויות יסוד, ובעלות "משמעות והשלכה גם בנוגע לענייניהם של נאשמים רבים", ומשכך יש ליתן לו רשות לערער בפני בית משפט זה.

דין והכרעה

7. **כידוע, בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל רק במקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה כבדת משקל ורחבת היקף החורגת מעניינים הפרטי של הצדדים, או כאשר עולה חשש מפני עיוות דין או אי-צדק מהותי שנגרם למבקש (רע"פ 1948/16 אבו קטפיאן נ' מדינת ישראל (21.4.2016); רע"פ 3250/16 שימחייאב נ' מדינת ישראל (20.4.2016); רע"פ 3154/16 אוחיון נ' מדינת ישראל (18.4.2016)). במקרה דנן, מוכוונת הבקשה, רובה ככולה, כנגד חומרת העונש שהושת על המבקש, שעה שנקבע, לא אחת, כי מתן רשות ערעור על מידת העונש, תינתן רק במקרים בהם העונש שהושת על המבקש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה בעבירות דומות (רע"פ 3021/16 לוזובסקי נ' מדינת ישראל (19.4.2016); רע"פ 2649/16 קיסוס נ' מדינת ישראל (6.4.2016); רע"פ 2572/16 סויסה נ' מדינת ישראל (6.4.2016)). לאחר עיון בבקשה שלפניי ובצרופותיה, סבורני כי היא עוסקת בעניינו הפרטני של המבקש בלבד, וכי העונש שנגזר עליו אינו חורג כלל מרף הענישה המקובל והראוי. מטעם זה בלבד דין הבקשה להידחות.**

8. **אציין, בבחינת למעלה מן הצורך, כי אף לגופו של עניין לא מצאתי ממש בטענותיו של המבקש, ודינן להידחות. הערכאות הקודמות התחשבו כראוי בנסיבותיו האישיות של המבקש, ובכל השיקולים לקולה אשר הלה מונה בבקשתו. אשר לטענה בדבר הצורך בצמצום השימוש במאסרים, לאור המלצות ועדת דורנר, הרי שראוי להזכיר גם דברים אלו שציינה הועדה: "נראה כי בניגוד להתרעה, המאסר אכן מסייע בהפחתת הפשיעה. עמזאת, שימושיעיל במאסר מחייבה את המאסר למסוכנות העברייני" (דו"ח ועדת דורנר, עמ' 25, פסקה 3). גזר דינו של בית משפט השלום איננו מבטא חומרה יתרה, שכן מעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה אשר תהלום את**

חומרם. המבקש חזר והדגיש בבקשתו, כי עסקינן בתקיפה "סתם", אולם דומה כי אירוע בו מלפף הבעל את שערות ראשה של אישתו בידו, מרים וגורר אותה מהמיטה, לוחץ על צווארה באמצעות אגודלו ואמתו, מחזיק אותה באוויר ומטיח אותה לרצפה - איננו ראוי להתייחסות "סתם".

יצוין, כי עונשו של המבקש נגזר ללא כל התחשבות במידע שמסרה המתלוננת לשירות המבחן, שכן הלה הופנה לקבלת תסקיר בעניינו רק במסגרת הליך הערעור בבית המשפט המחוזי. כמו כן, דין הטענה כי בית משפט קמא ביצע שימוש בתסקיר כבסיס משפטי לקביעת נסיבות ביצוע העבירה, להידחות. אכן, מוטב היה אילו נמנע בית משפט קמא מלהתייחס למידע אשר מסרה המתלוננת לשירות המבחן, ברם אין בכך כדי להצדיק את התערבותו של בית משפט זה בעונש הראוי שנקבע על ידי בית משפט השלום.

9. אשר על כן, דין הבקשה להידחות.

10. לפיכך, מתייתר הצורך לדון בבקשה לעיכוב ביצוע העונש. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר בכלא "הדרים", ביום 22.5.2016, עד השעה 10:00, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיזן מוקדם, עם ענף אבחון ומיזן של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, כ"ד בניסן התשע"ו (2.5.2016).

שׁוֹפֵט